

Téma:

**Szakpolitikai tanulmány -
Foglalkoztatáspolitikai monitor**

Időszak:

2013. szeptember

Dátum:

2013. október 15.

SZÁZADVÉG
ALAPÍTVÁNY

SZÁZADVÉG
gazdaságkutató zrt.

STRATEGOPOLIS
KÖZMETIKAI ÉS TÁRSASÁGI ÉRTÉKELÉSI KUTATÓ ZRT.

Az anyag az NFM_SZERZ/378/1 (2012) számú
szerződés teljesítésére készült.

Tartalom

I.	Vezetői összefoglaló	1
II.	Monitoring	4
1.	Nemzetközi munkaerőpiac	4
2.	Magyar munkaerő-piaci folyamatok.....	6
3.	Nemzeti Foglalkoztatási Alap.....	10
III.	Elemzések	13
1.	Fiatalok munkaerő-piaci helyzete az EU-ban és hazánkban	13
	Franciaország és Németország eltérő munkaerő-piaci helyzetét befolyásoló tényezők	14
	Az oktatás és szakképzés területén tapasztalható különbségek	14
	Bérezés és a foglalkoztatottak védelme	15
	A munkaerőpiac támogatási rendszere	16
	Javaslatok Franciaország számára.....	17
	Az EU szintjén is aggasztó a fiatalok munkaerő-piaci helyzete	19

I. Vezetői összefoglaló

Az eurózónában a munkaerő-piaci folyamatok továbbra sem javultak az év második felének elején és érdemi fordulatra az év további részében sem számítunk. Eközben az Egyesült Államokban lassan javul a munkaerőpiac állapota. Az USA-ban a munkaerő iránt megnyilvánuló kereslet az év eleje óta emelkedik: a szezonálisan kiigazított adatok alapján a foglalkoztatottság 2013 első és második negyedében rendre 0,4–0,3 százalékos növekedést jelez. A legfrissebb adatok szerint augusztusban az év/év foglalkoztatásbővülés 1,6 százalékra gyorsult. A valutaövezeti munkanélküliségi ráta a 2013 augusztusában regisztrált 12,1 százalékkal a történelmi csúcson tartózkodott. Az előző év azonos időszakához képest 0,8 százalékponttal nőtt az állástalanok aránya. Az EU egészében is historikusan magas szinten tartózkodik a ráta: az év nyolcadik hónapjában 11 százalékot regisztráltak, ez éves alapon 0,6 százalékpontos növekedést jelent.

Hazánkban gazdasági aktivitás tovább nőtt 2013 augusztusában a KSH adatai alapján,¹ így a szezonálisan kiigazított aktivitási ráta már 57,6 százalékos volt, amely kis mértékű javulás az előző hónaphoz képest, így újabb historikus csúcson volt a mutató az év második felének elején. A munkakínálatra továbbra is az aktivitást ösztönző kormányzati intézkedések hatnak (nyugdíjkorhatár emelése, rokkantsági feltételek és munkanélküli ellátások szigorítása), valamint a közfoglalkoztatás növekvő volumene.

A foglalkoztatottak száma 2013 augusztusában közel 11 ezer fővel bővült az előző hónaphoz képest. A szezonálisan kiigazított foglalkoztatási arány tovább nőtt, elérve 51,7 százalékos arányt, amely már a válság előtti szintet is meghaladta. A költségvetési szférában a közfoglalkoztatási programok résztvevőinek a száma stagnálhatott augusztusban.

A munkanélküliség szezonálisan kiigazított rátája 10,2 százalékos volt 2013 augusztusában, vagyis az állástalanok aránya tovább süllyedt az év nyolcadik hónapjában. A KSH Munkaerő-felmérése alapján a tartós munkanélküliek aránya és az álláskeresési idő idén augusztusban tovább emelkedett az előző hónapokhoz képest: a munkanélküliek 52,7 százaléka keres több mint egy éve állást. Ez azonban csak a közfoglalkoztatás hullámvészítési számának a következménye, mivel év elején sokan elveszítik támogatott státuszukat és munkanélküliek lesznek, így csökkentve az említett mutatók értékét, amely a felfutás után újra emelkedett.

A nemzetgazdasági bruttó átlagkeresetek 3,7 százalékkal nőttek 2013 júniusában az előző év azonos időszakához képest, miközben a versenyszférában 2,8 százalékos emelkedést regisztráltak. A bérdinamika továbbra is alacsonyabb a piaci szolgáltatásoknál, mint a feldolgozóiparban. A piaci szolgáltatásoknál az ágazatban tapasztalt alacsony árnövekedéssel

¹http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qlf033.html - Az adatok 2013.10.11.-én lettek letöltve.

összhangban a cégek visszafogottan béreztek. A költségvetési intézmények béreire a szokásosnál magasabb jutalomfizetés hatott, amely miatt átlagosan 6,5 százalékkal nőttek a szféra bruttó bérei. A támogatottak nélkül 9 százalékos volt a keresetek emelkedése.

A Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevételei és kiadásai 2013 augusztusában az előző évek átlagához képest kedvezően alakultak. A bevételi oldali 329 milliárdos előirányzatnak 67,7 százaléka teljesült 2013 augusztusáig, az év nyolcadik hónapjáig 224 milliárd forint folyt be az alap kasszájába. Az aktív támogatások előirányzatának csak 36,4 százalékát költötte el az állam, ami annak köszönhető, hogy az idei évben elsősorban uniós forrásokból próbálják finanszírozni a képzéseket. A Start-munkaprogram 154 milliárdos keretéből már 102 milliárd forint került felhasználásra. A tervezett összes kiadás 53,8 százalékát, azaz 191 milliárd forintot kifizettek az év első nyolc hónapjában. Az egyenleg így 32 milliárd forintos volt.

A foglalkoztatáspolitikának a válságot követően jelentősen megnőtt a szerepe az összes uniós országban. Leginkább a fiatalokat sújtotta a reálgazdasági válság, amely miatt majdnem minden ötödik aktív 25 év alatti állástalan. A legnagyobb munkanélküliségi rátákkal a mediterrán országok rendelkeznek, akiket a leginkább megviselt gazdaságilag a válság. Náluk majdnem minden második gazdaságilag aktív fiatal munkanélküli. Az oktatás és iskolázottság kulcsszerepet játszanak a fiatal munkanélküliség kialakulásában. Példának okáért Franciaországban a nem foglalkoztatott, oktatásban vagy képzésben nem részesülő fiatalok 85 százaléka nem rendelkezik felsőfokú végzettséggel, sőt, 42 százalékuk az általános iskola után félbehagyta tanulmányait. A bérköltségek is jelentős mértékben megnehezítik az alacsonyan képzett fiatalok iskola és munkahely közötti átmenetét. Általánosan elfogadott szabály, hogy egy 1 százalékos bérköltség emelés az alacsonyan képzettek foglalkoztatását csökkenti, akik a munkanélküli fiatalok 1 százalékát alkotják.

Franciaországgal ellentétben, sok országban (pl. Magyarország) kötelező jelleggel működik az úgynevezett állami foglalkoztatási szolgálat, melynek célja, hogy az alacsony képzettséggel rendelkező fiatalokat támogassa félbehagyott tanulmányaik folytatásában. Franciaországban központosított intézményi háttér nélkül működő helyi kirendeltségek foglalkoznak a támogatásra szoruló 16-25 év közötti fiatalok munkahely keresési problémáival.

Bár az aktív munkaerő-piaci politika (ALMP) számos intézkedésének célja, hogy javítsa a munkanélküli fiatalok hosszú távú foglalkoztatási kilátásait, az intézkedések hatékonysága nem minden esetben mutatható ki. Ez a probléma számos országban fennáll, Németországban például csak a 2010-ben végrehajtott teljes körű munkaerő-piaci reform után fedezték fel a munkaerő-piaci politika hiányosságait. A felülvizsgálat után a nem hatékonyan ítélt programok szerepét csökkentették, ami többek között a pénzügyi források hatékonyabb allokálásához is vezetett. A bértámogatáson kívül a munkakereséshez nyújtott megnövekedő támogatás valamint rövid- és középtávú képzési formákban való részvételi

lehetőség is egyaránt pozitív változást eredményezett a német fiatalok stabil és tartós foglalkoztatásának fenntartásához.

II. Monitoring

1. Nemzetközi munkaerőpiac

Az eurózónában a munkaerő-piaci folyamatok továbbra sem javultak az év második felének elején és érdemi fordulatra az év további részében sem számítunk. Eközben az Egyesült Államokban lassan javul a munkaerőpiac állapota.

Az Egyesült Államokban a munkaerő iránt megnyilvánuló kereslet az év eleje óta emelkedik: a szezonálisan kiigazított adatok alapján a foglalkoztatottság 2013 első és második negyedében rendre 0,4–0,3 százalékos növekedést jelez. A legfrissebb adatok szerint augusztusban az év/év foglalkoztatásbővülés 1,6 százalékra gyorsult.² A pozitív folyamat a versenyszférának köszönhető, hiszen 2012 és 2013 augusztusa között 1,9 százalékkal nőtt a foglalkoztatottak száma, miközben az állami szférában 0,3 százalékkal csökkent. A magánszférában elsősorban a szolgáltató szektornak köszönhető a bővülés. A munkanélküliségi ráta az idei év augusztusában ötéves mélypontra, 7,3 százalékra esett, ami januárhoz képest 0,6 százalékpontos javulást jelent.

Az euróövezetben 2013 II. negyedében súlyosbodott a munkaerő-piaci válság, fordulat rövid távon továbbra se várható.³ A foglalkoztatottság az év első három hónapjában tovább zsugorodott: az előző év azonos időszakához képest 1 százalékos, az előző negyedévhez viszonyítva 0,5 százalékos visszaesést regisztráltak. Szektorális bontásban nézve az ipari foglalkoztatottság csökkenése valamelyest enyhült negyedéves bázison. A szolgáltató szektorban már a második egymást követő negyedévben regisztráltak csökkenő munkaerő iránti keresletet. A ledolgozott munkaórák száma az előző év azonos időszakához viszonyítva 2,2 százalékkal zsugorodott.

A valutaövezeti munkanélküliségi ráta a 2013 augusztusában regisztrált 12,1 százalékkal a történelmi csúcson tartózkodott. Az előző év azonos időszakához képest 0,8 százalékponttal nőtt az állástalanok aránya. Az EU egészében is historikusan magas szinten tartózkodik a ráta: az év nyolcadik hónapjában 11 százalékot regisztráltak, ez éves alapon 0,6 százalékpontos növekedést jelent.

Az egyes tagországok munkaerőpiacának állapota rendkívül eltérő. A magas aggregált mutató elsősorban néhány periferiális euróövezeti országhoz köthető. A legfrissebb, júliusra vonatkozó statisztikák szerint éves bázison 17 tagállamban emelkedett a munkanélküliségi ráta. Az egyes országok közötti szórást jól jelzi, hogy míg Ausztriában 4,9 százalékon áll az index, addig Spanyolország esetében már 26,2 százalékos értéket regisztráltak.

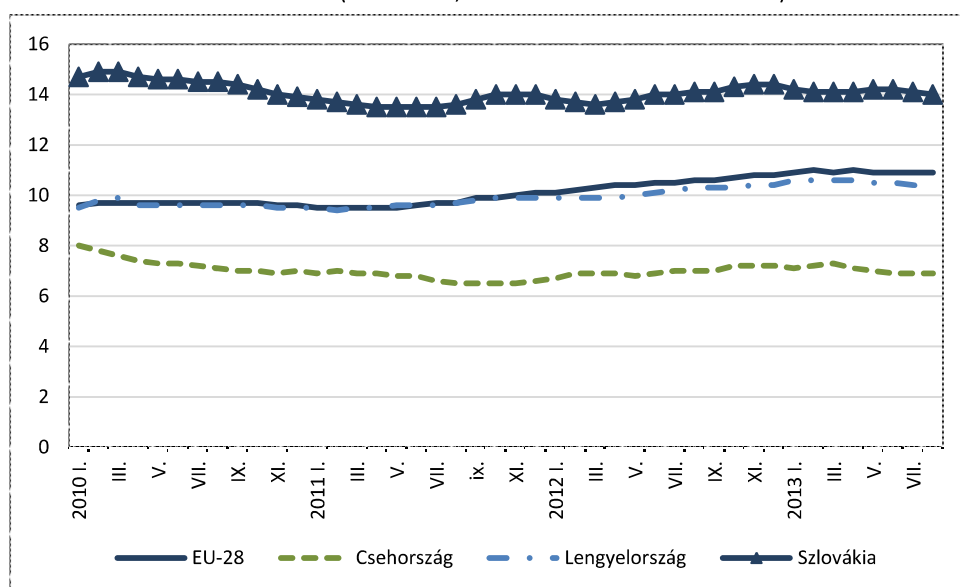
²<http://bls.gov/news.release/empsit.t01.htm> Letöltve: 2013.08.12.

³http://appsso.eurostat.ec.europa.eu/nui/show.do?dataset=une_rt_m&lang=en Letöltve: 2013.08.12.

Az Európai Központi Bank legutóbbi prognózisa szerint a közeljövőben nem várható a munkaerő-piac javulása.⁴ A gazdaság folyamatos gyengélkedése csökkenti a munkaerő iránti keresletet, és a vállalatok mozgástere a munkaórák csökkentésére beszűkül, így várhatóan tovább nő a munkanélküliségi ráta. Az Európai Bizottság legfrissebb előrejelzése szerint 2013 egészében az EU-ban 0,4, míg az euróövezetben 0,7 százalékkal zsugorodik a foglalkoztatottság az előrejelzés szerint.⁵ Emellett az aktívák számának visszafogott emelkedése is hozzájárul ahhoz, hogy a munkanélküliségi ráta 2013-ban átlagosan 11,1 illetve 12,2 százalékon tetőzzön a két régióban.

Rövid távon nem várható a munkaerő-piaci feszültségek oldódása. 2013 egészében az EU-ban 0,4, míg az euróövezetben 0,7 százalékkal zsugorodhat a foglalkoztatottság. Emellett az aktívák számának visszafogott emelkedése is hozzájárul ahhoz, hogy a munkanélküliségi arány 2013-ban átlagosan 11,1, illetve 12,2 százalékon tetőzzön a két régióban. Jövőre a gazdasági növekedés lassú helyreállása már segíthet stabilizálni a munkaerőpiacokat. Az eurózónában 12,1 százalékra csökkenhet a ráta, míg az EU-ban változatlanul 11,1 százalékon állhat.

1. ÁBRA: A MUNKANÉLKÜLISÉG A VISEGRÁDI ORSZÁGOKBAN ÉS AZ EURÓPAI UNIÓBAN
(SZÁZALÉK, SZÉZONÁLISAN KIIGAZÍTOTT)

Forrás: Eurostat

A visegrádi három munkaerőpiacának közös jellemzője, hogy 2013 második negyedévében a ledolgozott munkaórák száma tovább zsugorodott. A foglalkoztatás egyedül Csehországban emelkedett az év második három hónapjában, míg az aktívák számában mindhárom országban növekedést regisztráltak. Az idei év augusztusában a cseh munkanélküliségi arány 0,3 százalékponttal, 6,9 százalékra csökkent, ami főleg a hirtelen megnövekedett

⁴ <http://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/mobu/mb201308en.pdf> Letöltve: 2013.09.12.

⁵ European Commission [2013]: European Economic Forecast Spring 2013

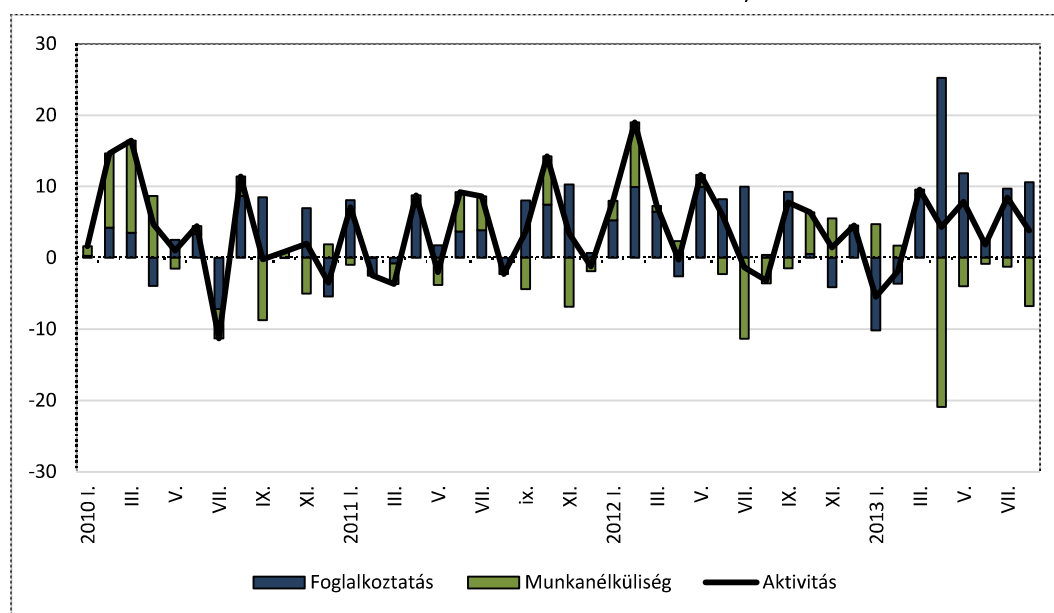
részmunkaidős állások számának köszönhető. Szlovákiában és Lengyelországban az előző évhez képest nem változott a ráta: 14 és 10,3 százalék volt az állástalanok aránya.

A legfrissebb prognózisok szerint a régiós munkaerőpiac idén folytatja gyengülését, de 2014-ben már fordulat várható, vagyis a foglalkoztatottság visszafogott ütemű növekedésére és a munkanélküliségi ráták süllyedésére lehet számítani.⁶ Ez alól kivételt egyedül Lengyelország képez, ott még jövőre is romlanak a munkaerő-piaci kilátások.⁷

2. Magyar munkaerő-piaci folyamatok

A gazdasági aktivitás tovább nőtt 2013 augusztusában a KSH adatai alapján,⁸ így a szezonálisan kiigazított aktivitási ráta már 57,6 százalékos volt, amely kis mértékű javulás az előző hónaphoz képest, így újabb historikus csúcson volt a mutató az év második felének elején. A munkakínálatra továbbra is az aktivitást ösztönző kormányzati intézkedések hatnak (nyugdíjkorhatár emelése, rokkantsági feltételek és munkanélküli ellátások szigorítása), valamint a közfoglalkoztatás növekvő volumene. Az aktivitás inkább a 40-44 éves korosztályon belül nőtt meg, valamint a férfiak munkaerő-piaci részvétele erősödött jobban júniusban.

2. ÁBRA: AZ AKTIVITÁS, FOGLALKOZTATÁS ÉS MUNKANÉLKÜLISÉG HAVI VÁLTOZÁSA (EZER FŐ, SZEZONÁLISAN KIIGAZÍTOTT)

Forrás: KSH, Századvég-számítás

⁶ Cech National Bank [2013]: Inflation Report 2013 III.; Národná Banka Slovenska [2013]: Medium-term Forecast 2013 Q2

⁷ National Bank of Poland [2013]: Inflation Report March 2013

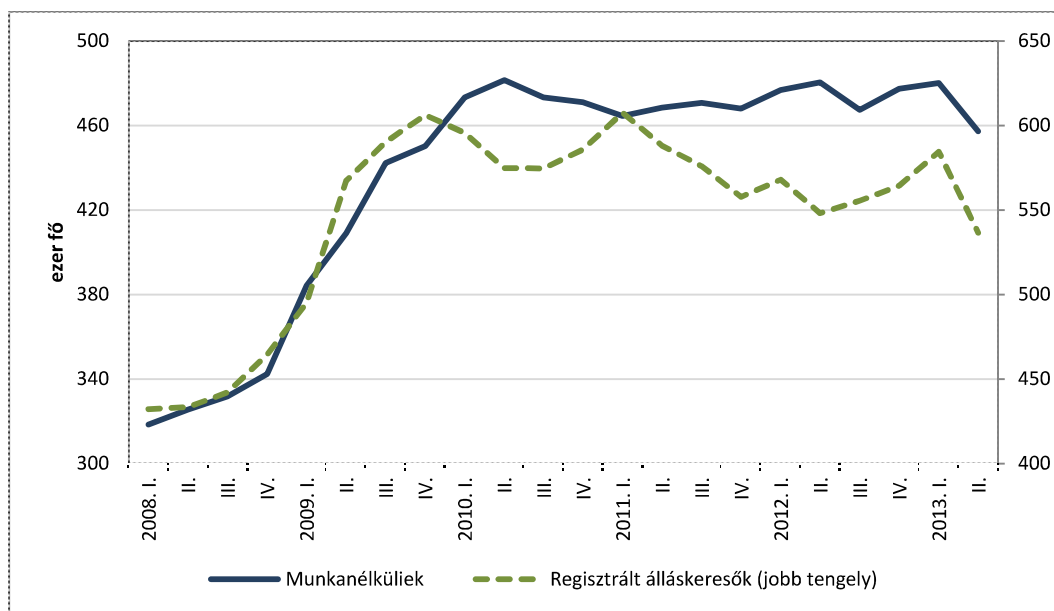
⁸ http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_qlf033.html - Az adatok 2013.10.11.-én lettek letöltve.

A foglalkoztatottak száma 2013 augusztusában közel 11 ezer fővel bővült az előző hónaphoz képest. A szezonálisan kiigazított foglalkoztatási arány tovább nőtt, elérve 51,7 százalékos arányt, amely már a válság előtti szintet is meghaladta. A versenyszféra munkakereslete enyhén erősödött, amely egyes szolgáltató ágazatok foglalkoztatottságában mutatkozott meg. A költségvetési szférában **a közfoglalkoztatási programok résztvevőinek a száma stagnálhatott augusztusban.**

Az intézményi statisztikák alapján az alkalmazottak száma enyhén bővült 2013 júlisában:⁹ az ingatlanügyek és az adminisztratív szolgáltatást nyújtó vállalatoknál nőtt, a feldolgozóiparban enyhén visszaesett a munkakereslet az egy évvel ezelőtti állapothoz képest. A legnagyobb csökkenést a bányászat, építőipar, kereskedelem és a szálláshely-szolgáltatás ágában regisztrálták. A mezőgazdaságban változatlan maradt a foglalkoztatottak száma a közfoglalkoztatás fellendülésének köszönhetően az erődgazdaságokban.

A munkanélküliség szezonálisan kiigazított rátája 10,2 százalékos volt 2013 augusztusában, vagyis az állástalanok aránya tovább süllyedt az év nyolcadik hónapjában. Bár a KSH felméréséből származó munkanélküliek és a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat (NFSZ) által nyilvántartottak száma eltér egymástól, de az utóbbi hónapok adatai egy irányba mutatnak. Az NFSZ által regisztrált álláskeresők száma is csökkenő tendenciát mutatott az elmúlt hónapokban.

3. ÁBRA: MUNKANÉLKÜLIEK ÉS REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK
(EZER FŐ, SZEZONÁLISAN KIIGAZÍTVA)

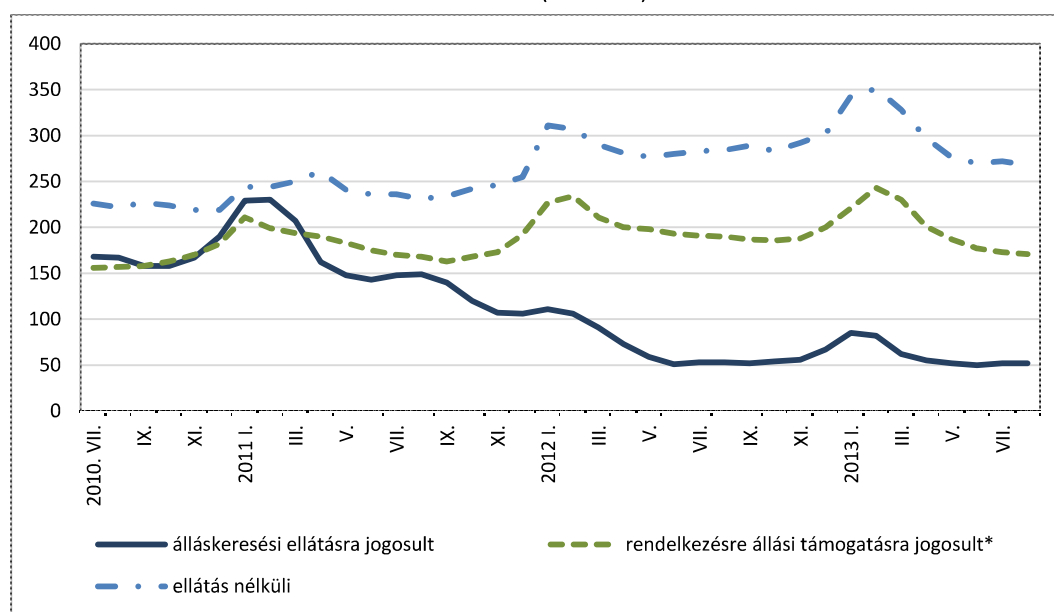

Forrás: Nemzeti Munkaügyi Hivatal. KSH

⁹http://www.ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_evkozi/e_gli001c.html - Az adatok 2013.10.11.-én lettek letöltve.

A KSH Munkaerő-felmérése alapján a tartós munkanélküliek aránya és az álláskeresői idő idén augusztusban tovább emelkedett az előző hónapokhoz képest: a munkanélküliek 52,7 százaléka keres több mint egy éve állást. Ez azonban csak a közfoglalkoztatás hullámzó részvételi számának a következménye, mivel év elején sokan elveszítik támogatott státuszukat és munkanélküliek lesznek, így csökkentve az említett mutatók értékét, amely a felfutás után újra emelkedett. Az NFSZ adatai szerint 2013. augusztusban a 12 hónapja, vagy annál több ideje a nyilvántartásban szereplők száma egy év alatt 4,9 százalékkal emelkedett, így már a regisztráltak 32,9 százaléka tartós álláskereső. A strukturális problémák így összességben nem enyhültek a hazai munkaerőpiacon.

4. ÁBRA: A REGISZTRÁLT ÁLLÁSKERESŐK SZÁMA EGYES KATEGÓRIÁK SZERINT
(EZER FŐ)

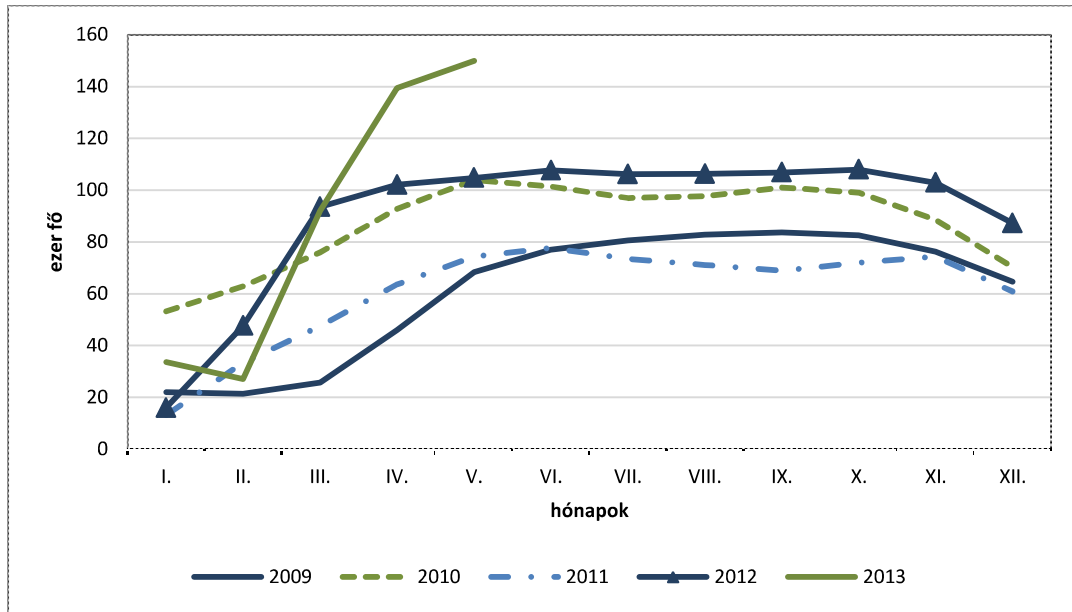

Forrás: NFSZ, *szociális ellátásban részesülők 2012-től

Az ellátórendszer átalakításának hatásait még korai lenne értelmezni, de az már jól látszik, hogy az ellátatlan álláskereső aránya rendkívül magas, viszont az emelkedése megállt. 2013 júliusban. Az NFSZ adatai alapján 268 ezer fő ellátás nélküli álláskeresőnek bizonyult augusztusban. Ez leginkább az álláskeresői segély folyósítási idejének csökkentése miatt következhetett be, ugyanis egy év alatt 5 ezer fővel zsugorodott a csoport létszáma.

A munkaerőpiac továbbra is laza, mivel a kiírt, új, nem támogatott álláshelyek száma nem változott érdemben, miközben az álláskeresők száma és aránya változatlanul magas. Részben ennek, részben az alacsonyabb inflációs környezetnek, illetve a mérsékelt minimálbér-emelésnek tudható be, hogy jelentősen lassult a béremelkedés üteme aggregált szinten, illetve a versenyszférában.

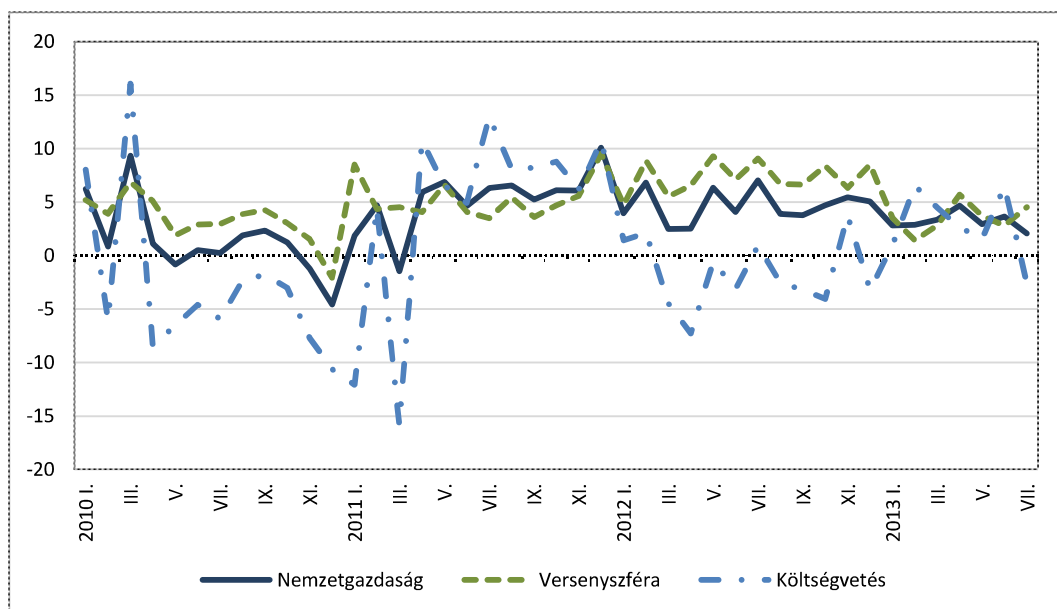
5. ÁBRA: A KÖZFOGLALKOZTATOTTAK LÉTSZÁMA A KÖLTSÉGVETÉSI SZERVEKNÉL (EZER FŐ)

Forrás: KSH

A költségvetési szektor foglalkoztatottsága 2013 hetedik hónapjában közfoglalkoztatás nélkül 1,2 százalékkal csökkent egy év alatt a Kormány költségcsökkentő intézkedései révén. Az év eleji kisebb volumenű közfoglalkoztatás után júliusban rekord szinten volt a támogatott álláshely száma a költségvetési intézményeknél. Az állástalanok számának jelentős hó/hó stagnálása arra enged következtetni, hogy augusztusban nem csökkent a támogatott álláshelyek száma.

6. ÁBRA: BRUTTÓ BÉREK ÉV/ÉV VÁLTOZÁSA (SZÁZALÉKOS)

Forrás: KSH

A nemzetgazdasági bruttó átlagkeresetek 2,1 százalékkal nőttek 2013 júliusában az előző év azonos időszakához képest, miközben a versenyszférában 4,5 százalékos emelkedést regisztráltak. A bérdinamika továbbra is alacsonyabb a piaci szolgáltatásoknál, mint a feldolgozóiparban. A piaci szolgáltatásoknál az ágazatban tapasztalt alacsony árnövekedéssel összhangban a cégek visszafogottan béreztek. A költségvetési intézmények béreire a tavalyi évi magas bázis miatt (az egészségügyi dolgozók béremelését visszamenőleg egy összegben fizették ki) átlagosan 2,6 százalékkal csökkentek a szféra bruttó bérei. A támogatottak nélkül 0,9 százalékos volt a keresetek szűkülése. Az év hetedik hónapjában a családi adókedvezmények nélkül számított nettó átlagkeresetek 3,7 százalékkal bővültek a nemzetgazdaságban, amelyre továbbra is pozitívan hat a személyi jövedelemadó rendszerének átalakítása.

3. Nemzeti Foglalkoztatási Alap

A Nemzeti Foglalkoztatási Alap bevételei és kiadásai 2013 augusztusában az előző évek átlagához képest kedvezően alakultak.

A bevételi oldali 329 milliárdos előirányzatnak 67,7 százaléka teljesült 2013 augusztusáig, az év nyolcadik hónapjáig 224 milliárd forint folyt be az alap kasszájába. Az NGM szerint az idei évi szakképzési hozzájárulásból származó bevételek valószínűleg az előirányzatnak megfelelően alakulnak, szemben a tavalyi évvel. Ennek megítélése még nehézkes az nyolcadik hónap adatai alapján, azonban az már most is látszik, hogy a tavalyi év változásainak hatására egyenletesebb lesz a szakképzési hozzájárulásból a befolyt bevételek összege.¹⁰

A kiadási oldali tételek általában többet elárulnak a foglalkoztatáspolitikai eszközökről, mint a bevételi oldali számok. Az év nyolcadik hónapjában az eddigi évekhez képest másképp alakultak a passzív és aktív kiadások. Az előbbi esetében azért volt csak 55,4 százalékos teljesítés, mivel a tavalyi év decemberében már kifizették előre az álláskeresési támogatások egy részét a munkaügyi kirendeltségek. Erre azért volt lehetősége az intézménynek, mivel az alap 2012-es gazdálkodása révén jelentős többlettel tudott zárni, így nem terhelte az idei évi költségvetést olyan nagymértékben az év elején szokásos nagyobb álláskeresői szám. Emellett az ellátásban részesülők száma is folyamatosan mérséklődött, mivel egyre többen estek ki a jogosultak köréből.

¹⁰ http://www.nav.gov.hu/data/cms276129/Tajekoztato_a_szakkepzesi_hozzajarulas_fizetesi_kotelezetseggel_osszefuggo_2013.pdf

1. TÁBLÁZAT: A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI ALAP BEVÉTELEI (MILLIÓ FORINT)

Bevételek	módosított előirányzat	VIII.hó	teljesítés I-VIII. hó	Teljesítés %-a
Járadékbevételek és hozzájárulások	174 947,9	15 686,9	122 346,4	69,9
- Egészségbizt. és munkaerőpiaci járadék NFA-t megill. hányada	120 133,3	10 576,5	82 829,7	68,9
- Szakképzési hozzájárulás	54 814,6	5 110,4	39 516,7	72,1
Költségvetési támogatás és hozzájárulás	111 542,7	10 085,0	70 555,0	63,3
- Költségvetési támogatás	20 000,0	2 285,0	10 855,0	54,3
- Munkahelyvédelmi akciótervvel összefüggő hozzájárulás	91 542,7	7 800,0	59 700,0	65,2
Egyéb bevételek	2 650,0	76,5	1 043,9	39,4
- Területi egyéb bevétel	850,0	25,5	257,3	30,3
- Központi egyéb bevétel	1 000,0	38,6	681,3	68,1
- Szakképzési és felnőttképzési egyéb bevétel	800,0	12,4	105,3	13,2
Bérgarancia támogatás törlesztése	1 000,0	40,1	638,9	63,9
TÁMOP intézkedések bevételei	39 000,0	2 264,0	28 182,4	72,3
Előző évi előirányzat-maradvány igénybevétele	0,0	0,0	0,0	-
Be nem azonosított bevétel	0,0	90,3	708,7	-
Költségvetés szerinti bevételek	329 140,6	28 242,8	223 475,4	67,9
Függő tételek	0,0	6,5	-524,7	-
Összes bevétel	329 140,6	28 249,3	222 950,8	67,7

Forrás: Magyar Államkincstár

Az aktív támogatások előirányzatának csak 36,4 százalékát költötte el az állam, ami annak köszönhető, hogy az idei évben elsősorban uniós forrásokból próbálják finanszírozni a képzéseket. Az év második felének elején várhatóan kisebb lesz a felhasználása a rendelkezésre álló keretnek, és csak az év végén történhetnek meg a kifizetések.

A Start-munkaprogram 154 milliárdos keretéből már 102 milliárd forint került felhasználásra. Az év elején még kisebb volt a felhasználás, ami annak volt köszönhető, hogy a Belügyminisztérium és a Nemzetgazdasági Minisztérium közötti szokásos megállapodási szerződés január hónap végén jött csak létre. Így nem történtek jelentős kifizetések, azonban a közfoglalkoztatotti bérkifizetések rendben zajlottak. A munkaügyi kirendeltségek az áthúzódó programok finanszírozását meg tudták oldani. Ennek köszönhetően most májusban a programok felfutása folytatódott, amit jól jelzett az is, hogy közel 150 ezer támogatott álláshely volt a költségvetési intézményekben, amely az eddigi legnagyobb létszám a közfoglalkoztatás történetében hazánkban.

2. TÁBLÁZAT: A NEMZETI FOGLALKOZTATÁSI ALAP KIADÁSAI (MILLIÓ FORINT)

Kiadások	törvényi előirányzat	VIII.hó	teljesítés I-VIII. hó	Teljesítés %-a
Aktív támogatások	33 000,0	3 095,6	13 006,9	36,4
- Foglalkoztatási és képzési támogatások	27 000,0	2 822,0	10 510,3	35,4
- Járulékkedvezmény megtérítés	6 000,0	273,7	2 496,6	41,6
Szakképzési és felnőttképzési támogatások	27 500,0	290,2	6 161,9	22,7
Passzív kiadások	59 361,9	3 193,0	32 905,2	55,4
- Álláskeresési ellátások	59 000,0	3 193,0	32 905,2	55,8
- Nyugdíjbiztosítási Alapnak átadás	361,9	0,0	0,0	0,0
Bérgarancia kifizetések	6 000,0	501,9	3 967,3	66,1
Működtetési célú kifizetések	300,0	113,2	713,9	47,0
Start- munkaprogram	153 779,8	12 466,6	101 766,8	66,2
Egyenlegtartási és kockázatkezelési keret	2 919,3	0,0	0,0	0,0
EU-s elő és társfinanszírozás	62 279,6	4 141,5	30 454,6	48,9
- TÁMOP 1.1 Munkaerőpiaci szolgáltatások és támogatások	35 000,0	2 906,0	19 357,4	55,3
- TÁMOP 1.2 Foglalkoztatást ösztönző normatív támogatások	11 000,0	1 235,6	11 097,2	100,9
- Foglalkoztathatóság és Alkalmazkodóképesség EU-s társfin.	16 279,6	0,0	0,0	0,0
Költségvetés szerinti kiadások	355 140,6	23 948,3	190 904,3	53,8
Összes kiadás	355 140,6	23 948,4	190 896,1	53,8
Összes bevétel	329 140,6	28 249,3	222 950,8	67,7
Egyenlegváltozás	-26 000,0	4 300,9	32 054,6	-

Forrás: Magyar Államkincstár

A tervezett kiadások 53,8 százalékát, azaz 191 milliárd forintot kifizettek az év első nyolc hónapjában. Az egyenleg így 32 milliárd forintos volt.

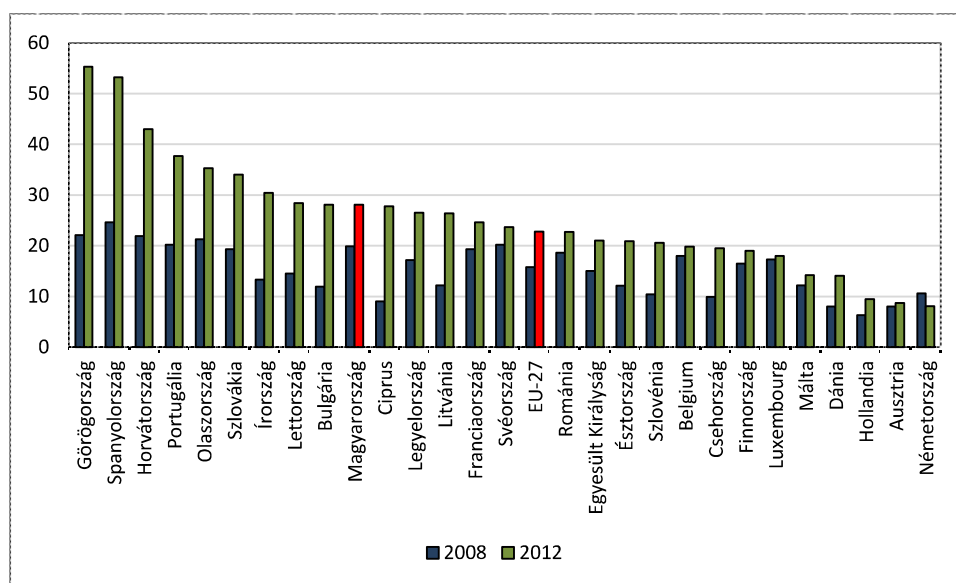
III. Elemzések

1. Fiatalok munkaerő-piaci helyzete az EU-ban és hazánkban

A foglalkoztatáspolitikának a válságot követően jelentősen megnőtt a szerepe az összes uniós országban. A gazdasági recesszió következtében a 2008-as év eleji 6,8 százalékos munkanélküliségi ráta 11 százalékra emelkedett 2013-ban, amely historikus csúcs az EU történetében. Leginkább a fiatalokat sújtotta a reálgazdasági válság, amely miatt majdnem minden ötödik aktív 25 év alatti állástalan. A következő fejezetben bemutatjuk, hogyan alakult a fiatalok munkaerő-piaci pozíciója, és az Európai Unión belül, hogyan próbáltak egyes államok küzdeni a növekvő munkanélküliséggel.

Az alábbi ábrán látható, hogy a legnagyobb munkanélküliségi rátákkal a mediterrán országok rendelkeznek, akiket a leginkább megviselt gazdaságilag a válság. Náluk majdnem minden második gazdaságilag aktív fiatal munkanélküli. Németország kivételével minden országban megnőtt a 2008-hoz képest a 25 év alattiak munkanélküliségi rátája. Hazánkban 20 százalékról 28 nyolcra nőtt a fiatal álláskereső aránya, de Franciaország esetében is jelentős, csaknem 25 százalékos munkanélküliségi rátát regisztráltak 2012-ben.

7. ÁBRA: A 25 ÉV ALATTIAK MUNKANÉLKÜLISÉGI RÁTÁJA AZ EU-BAN

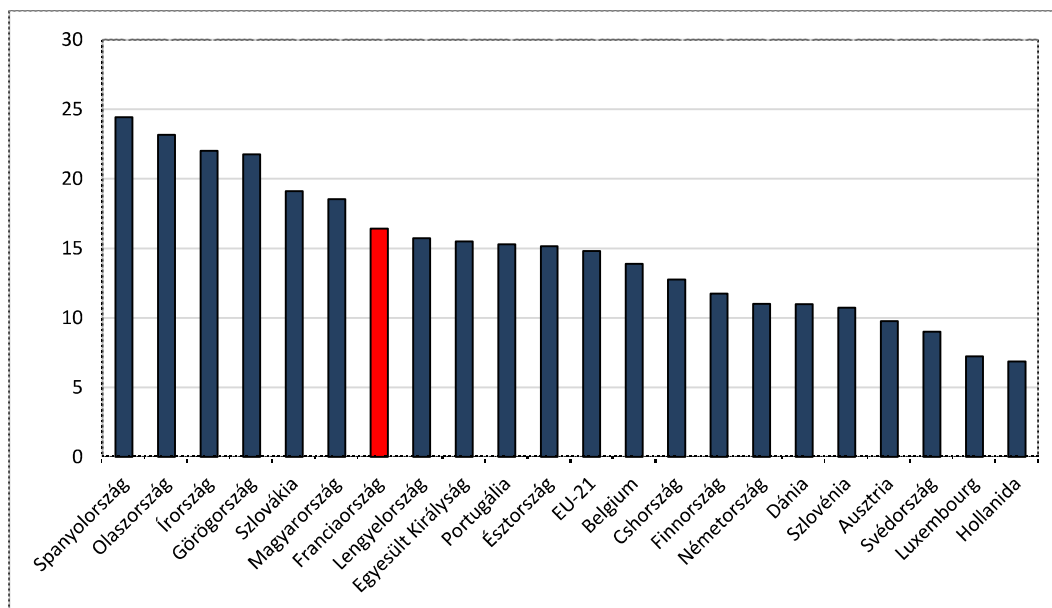

Forrás: Eurostat

Unió szinten az ifjúsági munkanélküliség vonatkozásában a nem foglalkoztatott, oktatásban vagy képzésben nem részesülő „NEET” fiatalok az egyik legfőbb problémát felvető csoport, mivel a fiatalok ezen hányada nemcsak a munkaerőpiacról, de általában véve a társadalomból is kiszorul. A munkanélküliségi rátához hasonlóan a NEET fiatalok arányában is jelentős különbségek tapasztalhatók a tagországok között (2. ábra). Az

adósságproblémával küzdő periféria országok rendelkeznek a legnagyobb NEET rátával, Spanyolország esetében ez a mutató csaknem 25 százalék volt 2012-ben, őt nem sok különbséggel Olaszország, Írország és Görögország követi a sorban. A legalacsonyabb fiatalkori állástalanságot (7 százalék) Hollandiában és Luxemburgban mérték a tavalyi év során. A nyugati tagállamok közül Franciaországban a legkiemelkedőbb az ifjúsági állástalanok száma, a NEET fiatalok aránya 2012-ben több mint 16 százalékot tett ki, mely nagymértékben meghaladja a Németországban regisztrált 11 százalékot.

8. ÁBRA: A 15-29 ÉVESEK NEET RÁTÁJA AZ EU-21-BEN

Forrás: Eurostat

Franciaország és Németország eltérő munkaerő-piaci helyzetét befolyásoló tényezők

A következőkben áttekintjük a két országban megfigyelt, az ifjúsági foglalkoztatást leginkább érintő különbségeket. Fontos azonban megjegyezni, hogy a Franciaországban látható munkaerő-piaci hiányosságok számos másik uniós tagországban is jelen vannak, tehát a problémák orvoslására szánt javaslatok könnyen felhasználhatók más tagállamok esetében is.

Az oktatás és szakképzés területén tapasztalható különbségek

Az oktatás és iskolázottság kulcsszerepet játszanak a fiatal munkanélküliség kialakulásában. Példának okáért Franciaországban a nem foglalkoztatott, oktatásban vagy képzésben nem részesülő fiatalok 85 százaléka nem rendelkezik felsőfokú végzettséggel, sőt, 42 százalékuk az általános iskola után félbehagyta tanulmányait. Különösen aggasztó, hogy az iskolai lemorzsolódás aránya is folyamatosan emelkedik, jelenleg minden évfolyam 20 százaléka

hagyja ott tanulmányait, aminek következményeként mára 900 ezer főre tehető az oktatási rendszert végzettség nélkül elhagyó fiatalok száma.

Erre a kardinális problémára lehet megoldás az Ausztriában, Svájcban és Németországban már sikeresen működő **duális gyakornoki rendszer**, mely ötvözi a szakmai gyakorlatot, az úgy nevezett gyakorlatban történő tanítást (on the job) és a hagyományos osztálytermes oktatást. A gyakornokok 3-4 éves képzési szerződést írnak alá a munkáltató vállalattal, ami alatt a „diák” felváltva iskolai és vállalati képzéseken vesz részt. Jelenleg a legalább egy munkavállalóval rendelkező cégek fele rendelkezik képzési jogosultsággal Németországban. A munkahelyi képzés teljes költségét a cégek állják és a gyakornokok egységes fizetést kapnak (600-700 euró havonta), ami általában alacsonyabb a diplomás fizetésekhez képest. Ez a képzési forma nagymértékben befolyásolja és elősegíti a fiatal munkavállalók egyik legnagyobb problémáját, az oktatásból a munka világába történő átmenetet. Németországban rendkívül népszerű ez a fajta képzési forma: évente a (már valamilyen típusú előképzettséggel rendelkező) fiatalok kétharmada vesz részt duális gyakornoki képzésben, mely a statisztikák alapján jelentősen befolyásolja a diákok jövőbeli elhelyezkedési lehetőségeit. További kedvező adat, hogy a gyakornoki program befejezése után a résztvevők 60 százaléka a képzésben szereplő cégnél marad alkalmazásban.

A gyakornoki programok sikeressége azonban számos tényezőn múlhat más országok esetében. Először is a finanszírozást kell megemlíteni, hiszen ez teljesen azon múlik, hogy a munkáltatók mennyire hajlandók a képzéseket támogatni, ami nagymértékben függhet a gazdasági ciklus adott szakaszától. További problémát jelenthet, hogy a munkáltatók elsősorban elkötelezett gyakornokokat keresnek, akik már rendelkeznek a „képezhetőség” minimum szintjével. Ez azonban az alacsonyan képzett fiatalok számára jelentős korlátot jelenthet, hiszen számukra a duális gyakornoki program az egyedüli kitörési lehetőség.

Bár Franciaországban is jelen vannak hasonló gyakornoki programok, itt a fő probléma, hogy az állami támogatások ellenére az érintett munkáltatók (különösen a kis-és középvállalatok) nem szívesen alkalmaznak gyakornokokat. Szintén különbség a német esettől, hogy Franciaországban a gyakornoki program elismertsége a hagyományos képzésekhez képest alacsonyabb, ami miatt a diákok számára ez a fajta képzési forma nem tűnik vonzó választásnak.

Bérezés és a foglalkoztatottak védelme

A **béreköltségek** is jelentős mértékben megnehezítik az alacsonyan képzett fiatalok iskola és munkahely közötti átmenetét. Általánosan elfogadott szabály, hogy egy 1 százalékos bérköltség emelés az alacsonyan képzettek foglalkoztatását csökkenti, akik a munkanélküli fiatalok 1 százalékát alkotják. Az OECD országok közül Franciaország az egyik legmagasabb bérköltséggel rendelkező ország a fiatal dolgozók minimálbér szintjét illetően. A fiatalok nagy

része azonban nem rendelkezik azzal a képzettségi szinttel, amiért a magas minimálbér megilletné őket. Ezt a problémát más országban (pl. Egyesült Királyság) a fiatalok számára alkalmazott csökkentett minimálbérrel orvosolják.

Németországban ezzel szemben nincs törvény által garantált minimálbér, a munkáltatók rendszerint a munkáltatói és munkavállalói szervezetek által közösen megállapított bértarifa-szerződések szerinti foglalkoztatási feltételeket (órabér, pótlékok, szabadnapok száma, egyéb juttatások) kötelesek alkalmazni, mely érdemben tudja támogatni a fiatal munkavállalók bérezését és ezáltal elhelyezkedését.

A francia munkaerő-piaci problémák egy másik forrása, hogy míg más országban az **iskolázottsági egyenlőtlenségek** fokozatosan oldódnak, a francia dolgozók között egyre erősödik a munkaerő-piaci szegmentáció. Ezt csak fokozza a tény, hogy jelenleg a **munkaszerződések** több mint 90 százaléka határozott időre szól, ami általános munkaerő-piaci bizonytalanságot generál. Mivel a határozatlan időre szóló szerződés felmondása költségesebb és jogilag is összetettebb, a francia munkáltatók (különösen a fiatal dolgozók esetében) egyértelműen a határozott idejű szerződést preferálják. Ezt kitűnően mutatja a következő példa is: míg Franciaországban a fiatalok számára kiállított határozott idejű szerződések száma ötször nagyobb, mint a felnőttek esetében, Dániában és az Egyesült Királyságban az arány mindössze háromszoros volt 2009-ben. Bár a francia adatnál nagyobbat csak Ausztriában, Németországban és Svájcban mértek, ez az eredmény a német ajkú országokban egyértelműen a duális gyakornoki program sikerességének tudható be. Továbbá jelentős különbség, hogy ezekben az országokban a fiatalok ideiglenes foglalkoztatása nem teremt munkaerő-piaci bizonytalanságot. A francia fiatalok közötti szegmentációt pedig csak tovább élesíti, hogy míg a megfelelő képzettséggel rendelkező fiatalok számára a határozott idejű szerződés csak ugródeszkaként szolgál a határozatlan szerződés felé, az alacsony képzettségű fiataloknak sokkal nehezebb előrelépni.

A munkaerőpiac támogatási rendszere

Franciaországgal ellentétben, sok országban (pl. Magyarország) kötelező jelleggel működik az úgynevezett **állami foglalkoztatási szolgálat**, melynek célja, hogy az alacsony képzettséggel rendelkező fiatalokat támogassa félbehagyott tanulmányaik folytatásában. Franciaországban központosított intézményi háttér nélkül működő helyi kirendeltségek foglalkoznak a támogatásra szoruló 16-25 év közötti fiatalok munkahely keresési problémáival. Annak ellenére, hogy 2011-ben csaknem 1,4 millió fiatal fordult ehhez a kirendeltségekhez, a statisztikák alapján a támogatás nem bizonyult elég hatékonynak: az alacsony képesítéssel rendelkező fiatalok mindössze 11 százalékának volt legalább egy állásinterjúja havonta valamint a résztvevők felének csak három interjúja volt egy év alatt. További aggasztó adat, hogy a fiatal álláskereső csaknem 40 százaléka egy évet vár mielőtt a kirendeltségekhez

fordulna. Ezek alapján megállapítható, hogy a jelenleg működő francia munkaerő-piaci támogatási rendszer számos gyenge ponttal rendelkezik.

Bár az aktív munkaerő-piaci politika (ALMP) számos intézkedésének célja, hogy javítsa a munkanélküli fiatalok hosszú távú foglalkoztatási kilátásait, az intézkedések hatékonysága nem minden esetben mutatható ki. Ez a probléma számos országban fennáll, Németországban például csak a 2010-ben végrehajtott teljes körű munkaerő-piaci reform után fedezték fel a munkaerő-piaci politika hiányosságait. A reform hatására rövidtávon jelentős változások voltak megfigyelhetők az ALMP működésében. A felülvizsgálat után a nem hatékonynak ítélt programok szerepét csökkentették, ami többek között a pénzügyi források hatékonyabb allokálásához is vezetett. A változtatások során a bértámogatás is bevezetésre került Németországban. Ezt azt jelentette, hogy a munkáltatók bizonyos körülmények között átmeneti bértámogatásban részesülnek, ha hátrányos helyzetű fiatalokat alkalmaznak egy minimális időre. A bértámogatáson kívül a munkakereséshez nyújtott megnövekedő támogatás valamint rövid-és középtávú képzési formákban való részvételi lehetőség is egyaránt pozitív változást eredményezett a német fiatalok stabil és tartós foglalkoztatásának fenntartásához.

A legtöbb tagországban alkalmazott, 2008-ban uniós szinten bevezetett **minimumjövedelmi rendszer** francia változata is számos kivételt hagy maga után. A rászorultságtól függő garantált minimumjövedelmi rendszer általában a teljes lakosság által igénybe vehető általános, nem járulékalapú rendszer. Franciaországban azonban csak a 25 év és annál idősebb fiatalok jogosultak erre a támogatásra, ami miatt nem meglepő, hogy jelenleg a francia társadalom legszegényebb rétegének 20 százalékát a 15 és 29 év közötti fiatalok alkotják.

Az IZA¹¹ által javasolt munkaerő-piaci reformok Franciaország számára

Az IZA szakértői beszámolója szerint a francia munkaerő-piaci nehézségek három fő probléma köré csoportosulnak. Ezek a következők: **középiskolai lemorzsolódás, erős szegmentáció**, valamint a **túlzottan magas minimálbér**.¹²

A bonni szakértők szerint a *középiskolai lemorzsolódás* esetében a már említett német ajkú országokban már sikerrel működő duális gyakornoki program bevezetése hozhatna jelentősebb pozitív változást. Itt azonban fontos szempont lenne, hogy elsősorban a

¹¹ Bonni székhelyű Munkaerőpiac-kutatási Intézet.

¹² Cahuc P, Carcillo S, Rinne U, Zimmermann K: *Youth Employment in Old Europe: The Polar Cases of France and Germany* [IZA DP No. 7490] (2013. július), elérhető: http://www.iza.org/en/webcontent/publications/papers/viewAbstract?dp_id=7490 (utolsó letöltés: 2013. október 8.)

magánszektorban tevékenykedő vállalatok nyújtsanak lehetőséget a résztvevő tanulók számára, mivel nemzetközi tanulmányokon alapulva az állami szektorhoz képest a privát szektor sokkal jobban támogatja a fiatal dolgozók sikeres munkaerő-piaci integrációját.

Franciaország és a többi *magas minimálbérrel* rendelkező uniós ország esetében (pl: Belgium, Spanyolország) a szakértők kiemelik, hogy ajánlott lenne többek között például a társadalombiztosítási járulékok csökkentésével legalább az alacsony képzettségű fiatalok bérköltségeit mérsékelni, ami többek között a munkapiaci szegmentációt is enyhíteni tudná. Erre jó példa Németország esete, ahol bár az utóbbi években fokozatosan erősödik a szegmentáció, a fiatalok esetében a negatív hatás elhanyagolható a kedvező bérköltségeknek, valamint a sikeres gyakornoki programoknak köszönhetően, melyek sok fiatalot képesek felszívni a karrierjük beindulása szempontjából kritikus időszakban.

Ahogy az IZA műhelytanulmánya is megemlíti, a francia fiatal dolgozók közötti *szegmentáció* az eltérő időre (határozott, határozatlan) szóló munkaszerződések miatt is élesedik. A probléma kiküszöbölésére a határozatlan idejű szerződések használatát kellene vonzóbbá tenni a munkáltatók számára. A januárban megjelent nemzeti ágazatközi megállapodásban olvasható egy megoldást jelentő javaslat. Ez alapján a három hónapnál rövidebb időre szóló munkaszerződés esetén a munkáltatónak egyfajta munkanélküli pótdíjat kellene fizetni a dolgozónak, ami a várakozások szerint a határozatlan szerződések elterjedését segítené. Továbbá ösztönzés lehet, hogy a fiatalokat határozatlan időre alkalmazó vállalatok az első három hónap után állami támogatásra is jogosultak lennének. A szakértők véleménye szerint a szerződések felmondásával kapcsolatban fontos lenne, ha a gazdasági okokra hivatkozó munkaviszony-bontás egyszerűbbé válna, melynek hatására a határozatlan szerződések kapcsán felmerülő magas költségek is mérséklődnének.

A szintén nem megfelelően működő minimumjövedelmi rendszer esetében a jogosult fiatalok táborát kellene bővíteni, például a belépési életkor 18-ra csökkentésével. Itt azonban fontos kikötés lenne, hogy a támogatásért cserébe a résztvevők kötelezően munkát keressenek, vagy valamilyen képzési formában részt vegyenek. A cél, hogy a rendszer biztonsági hálóként tudjon működni a leghátrányosabb helyzetű fiatalok számára.

A fentihez hasonló ok miatt tervezi a kormány, a többek között Svédországban és Finnországban már sikeresen működő **„Ifjúsági garanciaprogram”** bevezetését is. A januárban ismertetett kezdeményezés 100 000 foglalkoztatásban, oktatásban vagy képzésben nem részesülő, szegénységben élő 18-25 év közötti fiatal számára nyújtana teljes körű támogatást a munkakeresés útján. Mivel azonban a program meglehetősen drága, a hatékonyságbeli elvárások rendszeres felülvizsgálata elengedhetetlen feltétel lenne. Ha a felülvizsgálat során például arra derül fény, hogy a résztvevők nem működnek együtt a programban meghatározott módon, a támogatás azonnali megvonása lenne a

következmény. Mivel azonban az ilyen alapos ellenőrzésekhez még nem épült fel teljes intézményi háttér, a garanciaprogram sikeressége a jövő kérdése.

A munkaügyi kutatóintézet munkatársai szerint Franciaország esetében a 2005 óta működő „**Második esély program**” kibővítése is támogatná a fiatal munkanélküliség elleni harcot. A program során a tanulmányaikat otthagytók egy egy éves képzésben vesznek részt, melynek egyik célja a fiatalok meglévő tudásának frissítése. Hasonlóan az Ifjúsági garanciaprogramhoz ez a program is meglehetősen költséges (10 000 euró/fő), többek között mivel erre az időre (egy év) a fiatalok szállása is biztosítva van. A program működése a többi ilyen jellegű kezdeményezéshez hasonlóan számos problémával rendelkezik. Egyik ilyen sarkalatos hiányosság, hogy a támogatás jelenleg mindössze 2500 helyszínen történik, ami az eredeti tervben szereplő szám nyolcada. Bár jelenleg bőven lenne indok a program bővítésére, fontos megjegyezni, hogy az itt kapott tudás még nem nyerte el a munkáltatók elismerését.

Az EU szintjén is aggasztó a fiatalok munkaerő-piaci helyzete

A fiatalok munkanélkülisége egész Európában drámai méreteket ölt. Az államadósság sújtotta déli tagállamokban jelenleg összesen 2 millió fiatal munkanélküli él. Az unió egészében pedig több mint 5,5 millióra tehető a 25 év alatti munkanélküliek száma. Ezek a számok egyértelműen jelzik, hogy gyors és hatékony munkaerő-piaci változásokra van szükség. Az EU-n belül számos kezdeményezés célozza az ifjúkori munkanélküliség problémájának leküzdését. Ezek egyike a „**Mozgásban az ifjúság**” program, melyet 2010-ben hoztak létre és célja, hogy az ifjúság körében kialakítsa az aktív európai polgári szerepvállalást, valamint népszerűsítse a fiatal munkavállalók EU határain innen és túl megvalósuló mobilitását. A program elsősorban a magas NEET rátával rendelkező tagországok problémáira fókuszál, és egyik fő célkitűzése, hogy a munkaképes lakosság körében 75 százalékos foglalkoztatottsági arány jöjjön létre 2020-ra.

Az ideiglenes migráció és munkaerő mobilitás kapcsán a májusban megkötött **német-spanyol egyezség** más országra terjedő kibővítése minden bizonnyal nagymértékben hozzájárulna az uniós fiatal munkanélküliség elleni küzdelemhez. Az egyezmény szerint 2017-ig mintegy 5000 spanyol fiatal érkezik Németországba, hogy az ott sikeresen működő duális gyakorlati programon keresztül képzettséget szerezzen. A határokon átnyúló mobilitás élénkítésére a 2014 és 2020 közötti időszakra szóló **ERASMUS** program kiterjesztése is támogató jelleggel bírhat a hallgatók körében. Az új program szerint a mostani 1,5 milliőról 2,2 millióra növekszik a külföldi tanulmányok támogatásában részesülő felsőoktatási hallgatók száma. Emellett a támogatás a szakképzésben részt vevők számára is megduplázódik, így már 750 ezer diáknak lesz lehetősége külföldön tanulni.

A legutóbbi, június végén rendezett uniós csúcstalálkozón a „Mozgásban az ifjúság” programon belül az európai „**Ifjúsági garanciaprogram**” létrehozásáról döntött az Európai

Tanács. A programon belül minden 25 év alatti munkanélküli fiatalnak biztosítani kell a képzettségének megfelelő munkát, továbbá a diákok számára legkésőbb négy hónappal a tanulmányaik befejezése után szakképzést, vagy gyakornoki pozíciót kell ajánlani. Az eredetileg 6 milliárd eurós uniós támogatás felét az Európai Szociális Alapból, a másik 3 milliárdot pedig a már új költségvetési elemként jelentkező „fiatalok foglalkoztatása” tételből vonta el az Európai Tanács a 2014-2020 közötti időszakra. Júliusban azonban a Berlinben tartott fiatalok foglalkoztatásáról szóló konferencia eredményeként az EU vezetői a 6 milliárdos keretet 8 milliárdra emelték. A támogatás idejének lehívásával kapcsolatban az uniós törvényhozók ismét hangsúlyozták, hogy a keretköltségvetésben elvileg hétéves időszakra rendelkezésre álló, az ifjúsági foglalkoztatási kezdeményezésre fordítható milliárdokat a tagállamoknak a lehető leghamarabb, lehetőleg az első két évben kellene elkölteniük. A program a támogatást azonnal hozzáférhetővé teszi azon országok számára, ahol a 25 év alattiak munkanélkülisége eléri vagy meghaladja a 25 százalékot. A 8 milliárd eurós keretből előzetes számítások szerint az ifjúsági állástalanságban legérzékenyebben érintett Spanyolország akár egy milliárd eurót is kaphat, míg Magyarország 50 millió eurós (15 milliárd forint) támogatáshoz juthat 2014-től.